

%D1%87%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F_%D0%BF%D0%BE%D0%BD%D1%8F%D1%82%D1%82%D1%8F (дата звернення: 17.04.2024).

6. Рішення Господарського суду м. Києва від 09.10.2017 справа №910/12017/17 URL: <https://zakononline.com.ua/court-decisions/show/69718457> (дата звернення: 17.04.2024).

Мельничук А.

*студенка юридичного факультету
Західноукраїнського національного
університету.*

*Науковий керівник: к.ю.н., доцент, доцент
кафедри міжнародного права та
міграційної політики ЗУНУ
Саванець Л. М.*

РЕКОДИФІКАЦІЯ МІЖНАРОДНОГО ПРИВАТНОГО ПРАВА В УКРАЇНІ

Рекодифікація міжнародного приватного права є вкрай важливим процесом для усіх правових систем, який періодично відбувається у різних державах з метою оновлення та вдосконалення законодавчої бази у цій сфері та подальшого ефективного регулювання приватноправових відносин, ускладнених іноземним елементом. Для кращого розуміння даного питання необхідно звернути увагу на розуміння терміну міжнародне приватне право - яке складається із сукупності норм внутрішнього права, міжнародних договорів і звичаїв, які регулюють цивільно-правові, трудові та інші приватноправові відносини, ускладнені, в свою чергу, іноземними факторами [1].

Рекодифікація - це процес, який, в свою чергу, використовується з метою введення значущих змістовних і структурних нововведень до чинного законодавства без створення нового [6].

Варто зазначити, що необхідність рекодифікації міжнародного приватного права зумовлена багатьма вкрай важливими факторами та викликами сучасності, такими як розвиток і зміна суспільних відносин, поява нових правовідносин, які ще не отримали необхідного правового регулювання. Прикладом можна навести сфери: міжнародної торгівлі, питання інвестицій, інтелектуальної власності, інформаційних технологій тощо. Вкрай стрімкий розвиток даних галузей вимагає належного та системного зводу норм міжнародного приватного права. Окрім цього, значний вплив також має процес гармонізації національного законодавства з нормами міжнародного права: міжнародними угодами, конвенціями тощо. Прикладом можуть слугувати принципи УНІДРУА та правила ІНКОТЕРМС. Варто зазначити, що держави, які приєднуються до таких міжнародних актів, повинні імплементувати їх у своє внутрішнє законодавство.

Для реального та ефективного функціонування міжнародного приватного права вкрай важливо здійснювати регулярний процес усунення прогалин чи суперечностей або застарілих норм у чинному законодавстві, що регулює приватноправові відносини із іноземним елементом. В Україні даний закон має назву Закон України «Про міжнародне приватне право» [5].

Зрозуміло, що для підвищення ефективності, зручності та якості норм міжнародного приватного права, підвищення їх відповідності сучасним реаліям та практичним потребам учасників правовідносин з іноземними елементами варто здійснювати процес рекодифікації за першою ж потребою. Для цього необхідно здійснювати поглиблене вивчення міжнародного досвіду, передового досвіду, моделей та рекомендацій іноземних держав та міжнародних організацій [3].

Варто зазначити, що на початку нової роботи з оновленим законодавством необхідно розробити концепцію, цілі, провідні принципи та підходи до нового законодавства [3].

Результатом процесу рекодифікації є прийняття нового кодифікованого закону з найвищою юридичною силою.

Нова кодифікація спрямована на саме досягнення наступних цілей: забезпечити повне, систематичне, збалансоване та чітке регулювання всіх аспектів міжнародного приватного права, уникаючи прогалів і конфліктів; скасувати застарілі та неефективні стандарти, адаптувати закони до сучасних реалій та викликів глобалізованого світу, гармонізувати національне законодавство з міжнародними конвенціями, договорами та стандартами у сфері міжнародного приватного права; забезпечувати зручність, розуміння та практичність застосування норм міжнародного приватного права для учасників правовідносин, судів та інших правоохоронних органів; підвищення правової визначеності, стабільності та передбачуваності в регулюванні міжнародних приватноправових відносин; створення сприятливого правового середовища для розвитку міжнародної торгівлі, інвестицій, бізнесу та економічних відносин між країнами [2].

Кодифіковані статuti у сфері міжнародного приватного права, прийняті після попереднього законодавства, часто регулюють низку питань, зокрема: договори, делікти, сімейні правовідносини, спадщину тощо, регулює правовий статус іноземців та іноземних юридичних осіб на території держави, правила про міжнародну юрисдикцію, визнання та виконання рішень іноземних судів тощо.

Отже, рекодифікація міжнародного приватного права є складним, багатоетапним і ресурсомістким процесом, який потребує участі висококваліфікованих експертів, ретельного аналізу та узгодження інтересів і різних підходів. Проте необхідно забезпечити ефективне, гармонійне та сучасне регулювання приватноправових відносин з іноземним елементом, захистити законні права та інтереси сторін, створити сприятливі умови.

Список використаної літератури

1. Грамацький Е. Рекодифікація та міжнародне приватне право: до питання принципів. *Часопис Київського університету права*. 2020. № 2. С. 440-444.
2. Фединяк Г. С. Міжнародне приватне право (у запитаннях та відповідях). Київ: Атіка, 2000. 336 с.
3. Кисіль В. І. Міжнародне приватне право: актуальні питання. *Право України*. 2013. № 7. С. 12-24.
4. Виговський О. І., Довгерт А.С. Міжнародне приватне право: наукові дослідження в країнах common law. Одеса : Фенікс, 2017. 132 с.
5. Довгерт. А. С. Міжнародне приватне право. Харків : Одиссей. 2008. 352 с.

6. Довгерт А. Рекодифікація Цивільного кодексу України: основні чинники і передумови для старту. Юридичний журнал «Право України» (україномовна версія). 2019. №1. С. 27-41.

Дяденчук Д.
*студентка юридичного факультету
Західноукраїнського
національного університету.
Науковий керівник: к.ю.н. ,доцент
кафедри міжнародного права та
міграційної політики ЗУНУ
Саванець Л. М.*

СУДОВА ТА АРБІТРАЖНА ПРАКТИКА ЯК МЕХАНІЗМИ ВРЕГУЛЮВАННЯ ДОГОВІРНИХ ВІДНОСИН У МІЖНАРОДНОМУ ПРИВАТНОМУ ПРАВІ

Правова регламентація договірних відносин між суб'єктами міжнародного приватного права має ряд дискусійних питань, особливо актуальним з яких є до якої системи норм права відносити міжнародне приватне право – до міжнародного права в широкому розумінні чи до внутрішнього приватного права. Якщо визнати міжнародне приватне право галуззю внутрішнього приватного права, що регулює приватноправові відносини з міжнародним елементом на основі норм міжнародних договорів, національного законодавства та звичаїв, то стає незрозумілим чи слід судову та арбітражну практику включати до джерел правового регулювання договірних відносин у цій сфері. Адже загальновідомо, що, формально, судова й арбітражна практика не є джерелом права в Україні, а лише допоміжним інструментом врегулювання правозастосування [1, с.123].

Законодавство України надає юридичну силу не лише вітчизняним судовим рішенням, але й рішенням іноземних та міжнародних судів. Це підтверджується й тим, що вітчизняні судові рішення, рішення судів інших держав, рішення міжнародних арбітражів, міжнародних судових установ та аналогічні рішення інших міжнародних організацій мають однакову юридичну силу. Тому досвід арбітражної практики, поряд з досвідом судової практики, є важливим чинником регулювання відносин, що належать до предмету міжнародного приватного права в Україні [2].

Суди та арбітражні органи відіграють ключову роль у вирішенні спорів, що виникають з договірних відносин з іноземним елементом. Цей факт підтверджується й статистикою: більшість судових справ з міжнародного приватного права, зафіксованих в Єдиному державному реєстрі судових рішень, стосується саме таких відносин [3].

Сфера застосування договірних відносин з іноземним елементом охоплює широкий спектр правовідносин, включаючи торгівлю, інвестиції, шлюбно-сімейні, трудові, спадкові, господарські та інші майнові й немайнові аспекти приватного права. Це зумовлює необхідність для суддів та арбітрів використовувати при розгляді таких справ широкий спектр правових норм з різних галузей права, починаючи від внутрішньодержавних та закінчуючи